

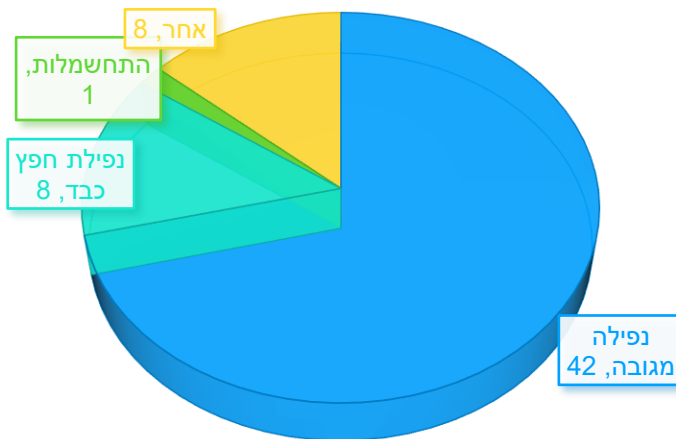
24/3/2022

דו"ח דו שבועי למצב הבטיחות בענף הבניה

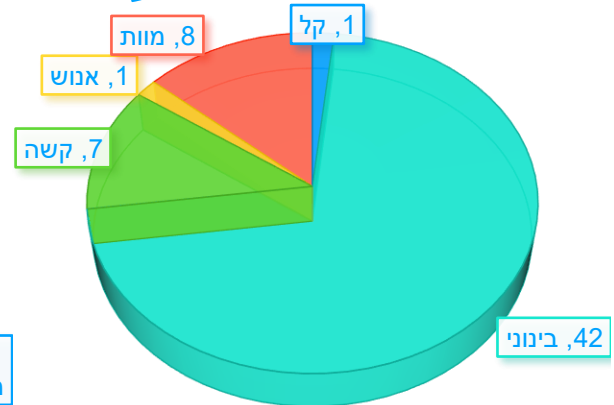
מטרתו של דו"ח זה הינה לפרסם מידע אודות אירועי הבטיחות מהשבועיים האחרונים בענף הבניה מתוך כוונה ללמוד, להפיק לקחים, להצביע על מגמות ולייעל את מאמצי המניעה והשיפור המתמיד.

אירועי בטיחות עם נפגעים מתחילת השנה

פילוח לפי סוג אירוע - 59

פילוח לפי רמת הפגעות

*** קישור לרשימת האירועים ***

ניתוח הנתונים מראה בברור שרוב התאונות (72%) ורוב הנפגעים (75% מההרוגים ו 63% מהפצועים) הם כתוצאה מנפילות מגובה. נסיבות חלק מהתאונות עדיין בחקירה ולכן אין אנו יכולים לפרסמן, אולם יש לזכור: תאונות אינן קורות אלא נגרמות.

להלן קישור להוראות עבודה בגובה

פועל נהרג לאחר שנפגע ממטען שנפל במהלך עבודה עם עגורן להעמסה עצמית

בשבועות האחרונים אנו עדים לעלייה מדאיגה בכמות ובקטלניות תאונות שנגרמו מחפץ נופל. מצורפים לשימושכם דגשי בטיחות לעבודה עם עגורן להעמסה עצמית. עיקרי הדגשים לעבודה מקצועית ובטוחה רוכזו על ידי מומחי מנהל הבטיחות והמוס"ל:

משרד הכלכלה והתעשייה
זרוע העבודה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

המוסד לבטיחות ולגיהות
בטיחות ובריאות בעבודה - זה איתנו

דגשי בטיחות בעגרון להעמסה עצמית

עגרון להעמסה עצמית – עגרון זרוע הידראולי, המותקן על גבי רכב מנועי המיועד בעיקר להעמסת מטענים על הרכב ופריקתם או להרמת משטח עבודה לאדם.

לאור תאונות ואירועים מסוכנים, שהתרחשו לאחרונה בשימוש בעגורנים להעמסה עצמית, אנו מבקשים לחדד מספר דגשים חשובים, שנועדו לשמור על בטיחות העובדים והסביבה. באחריות תופס המקום, מבצעי הבנייה, הקבלן, בעל העגרון, המנהלים, מנהלי העבודה, הממונים על הבטיחות ומפעילי עגורנים ולפעול ליישום הדגשים הבאים:

- בחירת עגרון בהתאם לפרופיל המשימה – נדרש תכנון מקדים ובחירת עגרון מתאים לביצוע משימת העמסה/פריקה של הציוד בהתאם לדרכי הגישה, גודל וסוג המטען תנאי הקרקע, תנאי מזג אוויר, ראות, מכשולים וסיכונים בסביבת העבודה (שוחות ביוב/כבלי חשמל/תקשורת, קווי אספקת אנרגיה).
- יש לוודא בקליטת העגרון במקום העבודה קיום תסקיר בדיקה תקף של בודק מוסמך. המאשר את השימוש בעגרון (אחת ל-14 חודשים) ובאבזרי ההרמה (אחת ל-6 חודשים) וכן, לוודא הסמכה תקפה ומתאימה של מפעיל העגרון (רישיון מסוג 2ד).
- יש לוודא כי העגורנאי קיבל הדרכה מתאימה לעגרון שאותו הוא מפעיל והוא בקי בהפעלתו הבטוחה, ובכלל זה הפעלת פרק עגרון, מאריך מכני או כננת הרמה, ככל שקיימים.
- יש לוודא את תקינות מערכות בקרת עומס היתר ומניעת הפעלת העגרון במצב של עקיפת מערכות הגנה אלה.
- יש לוודא קיום טבלת עומסים ברורה ע"ג העגרון, התואמת את הוראות היצרן ובכל מקרה, אין להפעיל את העגרון בעומסים החורגים מאלו שקבע הבודק המוסמך בתסקיר הבדיקה.
- יש למקם את העגרון על קרקע יציבה ולוודא פתיחת מייצבים מלאה עם מפזרי עומס בהתאם להוראות היצרן, כדי לאפשר הרמת עומסים בהתאם לטבלת העומסים שקבע היצרן. פתיחה חלקית של המייצבים ופיזור עומס לקוי תחת המייצבים עלולים לגרום להתהפכות העגרון.
- יש לוודא שדה ראייה לכל אורך מסלול ההרמה, ובמידת הצורך, יוצבו משגיחים למסלול ההרמה במספר מספיק, בהתאם לנסיבות, והם יהיו מוסמכים למתן איתות.
- יש לוודא שימוש בציוד מגן אישי מתאים, לתדרך את מפעיל העגרון בדבר הסיכונים במקום העבודה ובמידת הצורך לסמן אותם.
- יש לוודא לפני ההרמה כי המטען קשור, תמוך או מושם היטב, כדי למנוע את שחרורו, החלקתו, תזוזתו או נפילתו במהלך ההרמה.
- יש למנוע מכל אדם לעבור או להימצא מתחת למטען בשעת הרמתו או מתחת למטען תלוי, או בשעת הרמת מטען מתחת לזרוע העגרון, בטווח תנועת המטען ובסביבה העלולה לסכן את האדם במקרה של כשל ונפילת המטען מהגובה.

מהנדס חזי שורצמן
מפקח עבודה ראשי
וראש מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

ד"ר מיקי וינקלר
מנכ"ל
המוסד לבטיחות ולגיהות

www.ors.org.il

המוסד לבטיחות ולגיהות

המוקד הלאומי "קו החיים" *9214

SAVE THE DATE – 26/5/22

היום הלאומי לבטיחות בבניה

מצוינות בטוחה

בתאריך 26 למאי 2022 יתקיימו בכל רחבי הארץ פעילויות אשר יבטאו את השותפות של הגורמים המרכזיים במשק לשיפור הבטיחות בבניה. באתרי הבניה יתקיים סדר יום מיוחד אשר יבליט את שותפות המנהלים והעובדים לבטיחות וימקד את המוכנות לכל משימה כתנאי להתחלתה. בשבועות הקרובים תתפרסם תוכנית מפורטת של היום, כולל פעילות במוסדות חינוך ואקדמיה, שיתוף הרשויות המקומיות, הכשרות לבטיחות במכללות מקצועיות וכלה בכנס המרכזי אשר יסכם את היום. נעצו את היום ביומנים וצפו להמשך מידע.

למידה מאירועים

מסקנות מחקירות משטרותיות מפורסמות בד"כ זמן רב אחרי קרות האירוע, ובאופן טבעי **עוסקות בחיפוש אשמים ופחות בהפקת לקחים**. לעומת זאת, אירועי **כמעט ונפגע** קל יותר לתחקר מתוך כוונה אמיתית **להפיק לקחים ללמוד ולהשתפר**. ידוע שארגון, שדרך קבע מתחקר אירועי כמעט ונפגע, שיעור התאונות אצלו קטן. מטה הבטיחות מעודד את החברות לשתף אותו כמה שיותר בתחקירים מסוג זה והוא יפרסם את מסקנותיו ללא סימנים מזהים - כדי שכולם ישכילו. להלן תחקיר כמעט ונפגע שדווח ע"י אחת החברות שנמצאות בתהליך הסמכה לכוכב שני לפי מודל תחקיר למידה.

תיאור האירוע:

הורדת חבילת דיקטים (לטובת פיגום טייחים) על ידי מנוף צריח על רגלו של פועל. האצבע של כף הרגל נסדקה קלות.

פרטי האירוע:

1. האירוע התרחש בשעת צהריים - 5 שעות לאחר תחילת יום העבודה.
2. שני המעורבים באירוע - ראש צוות גמרים והאתת היו כשירים לביצוע המשימה מבחינה פיזית ומנטלית.
3. ראש הצוות של קבלן הגמרים ביקש מהאתת של האתר להניף לו חבילת דיקטים למרפסת השמש.
4. האתת ענב והניף את החבילה למרפסת וכיוון את המנופאי עד למרפסת.
5. במרפסת עמד **ראש הצוות שאינו אתת** וכיוון את האתת דרך מכשיר טלפון נייד כדי להנחית את המשטח.

6. **האתת, שלא היה בקשר עם רצפת המרפסת**, קיבל הוראות מראש הצוות והנחה את המנוף להוריד את המשטח כאשר בחלקו הונח על כף הרגל של ראש הצוות.

תחקיר למידה:

1. פעילות האתת הינה עצמאית ומונטונונית לאורך היום ומשלבת מספר רב של משימות הנפה.
 2. אלא אם מדובר בהנפה ייחודית וחריגה, לא מבוצע תדריך ייעודי לפני כל הנפה.
 3. **נקודת תורפה בטיחותית בעבודת האתת** - עומס בפעילות ולחץ מסביבת העבודה גוררים את האתת לבצע הנפות לנקודות שאין לו בהן שדה ראייה או להיעזר בפועלים שאינם מוסמכים כאתתים. יש להדגיש לאתתים בתדריך תחילת יום כי עליהם להימנע מהנחיה של המנופאי ללא קשר עין רציף עם המטען ולהיעזר אך ורק באתתים מוסמכים להנחיית המנוף.
 4. **לכל עובד באתר ישנה הסמכות לעצור** עבודה או להימנע מלהתחיל אותה במידה והוא מבין שהיא עלולה לסכן את עצמו, אדם אחר או את הסביבה.
 5. נדרש לקיים **ישיבה שבועית עם ראשי הצוותים** ולחדד את נהלי העבודה ולהגביל את השימוש במנוף לאתתים מוסמכים בלבד.
 6. **חובת הזהירות המוגברת** – יש לרענן לראשי הצוותים כי מאחר ויש להם את הסמכות להורות לעובדים שתחתם: לפני מתן ההוראה, עליהם לעצור, לבחון ולוודא שהוראתם לא מסכנת את העובד, אדם אחר או את הסביבה.
 7. **מוכנות לפני הפעולה** – נדרשת נוכחות אתת בבניין, לפני ההנפות, כדי לאפשר את השלמת תהליך הפריקה של המטען באזורים בהם לא יהיה לאתת קשר עין רציף עד סיום הפעולה.
- תודה רבה לחברה ששיתפה באירוע – כולנו לומדים.**

פינת השפה והלקח: הפעם - ערך המוכנות

כשאנו יוצאים מהבית בחורף אנחנו חושבים איזה לבוש מתאים למזג האוויר. כשאנו נכנסים למכונית לפני נסיעה אנו בודקים אם יש מספיק דלק. כשאנו שולחים את ילדנו לטיול שנתי אנחנו מוודאים שיש מבוגרים מלווים ויש סידורי בטחון. בקיצור, אנחנו עושים פעולות שעיקרן: **חשיבה מראש** על מה שיכול להתרחש. לצורת חשיבה כזו אנחנו קוראים **"מוכנות"**.

למדנו מתוך תחקירי הלמידה שנעשו בשבועות האחרונים כי חלק ניכר מהאירועים שהיו "כמעט ונפגע" יכולים היו להימנע אם הייתה כזאת חשיבה (היא גוזלת דקות ספורות).

למשל, חשיבה על מזג אויר עתידי, בעיות שדה ראייה, עובד לא מנוסה במשימה. חלק מהפרקטיקות המומלצות בתכנית כוכבי הבטיחות, כמו תדריכים לפני משימה, מחייבות לבדוק אם נעשות כהלכה, ל"תרגל" חשיבה של מוכנות.

מנהל העבודה, ראש הצוות, אחראי על מלאכה - אם הם מציינים לעצמם נקודות **מראש** שעליהן הם רוצים לדבר ומאמצים הרגל כמו לשאול עובדים לפני העבודה: מה מסוכן למשימתך היום? מה אתה צריך לביצוע המשימה? בעשותם כך הם גם "חושבים מוכנות", גם מתרגלים אותה עם עצמם וגם מכריחים את העובדים "לחשוב מוכנות"

עד שזה הופך להרגל כמו בדיקת דלק במכונית לפני נסיעה. אם כל נושא תפקיד ניהולי יראה עצמו כ"מנהל מוכנות" גם הביצוע ישתפר וגם, כפי שמראים תחקירי הלמידה, זיהוי מראש של המקרים המסוכנים יגדל.

סיכום

תמונת הבטיחות מתחילת שנה זו היא עגומה מאוד : עד כה אנו מונים 8 הרוגים. במהלך השבועיים הראשונים של חודש מרץ אירעו 15 תאונות עבודה, מתוכן 9 תאונות **נפילה מגובה** שהם 58% מהתאונות, 15 נפגעים בינוני-קשה ו- 4 תאונות **מנפילת חפץ** כבד שהם 23%.

הקפידו לוודא לפני תחילת כל עבודה שכל העובדים מתודרכים, מכירים את נקודות התורפה הבטיחותיות של העבודה, מכירים את נהלי החירום, יש להם ציוד מיגון תקין ושהם יודעים איך להשתמש בו. תדרכו אותם שמצופה מהם **לוודא לפני תחילת כל עבודה שהם מוכנים אליה**, שמצופה מהם **להתערב** כאשר הם רואים עמית לעבודה שמסכן את עצמו ואת הסביבה ושמותר לכל פועל **להגיד לא** לעבודה מסוכנת.

פירוט התאונות מתחילת שנת 2022

מס הרוגים	חומרת פציעה	סוג הפציעה	מספר פצועים	סוג העבודה	תיאור האירוע	שעת דיווח האירוע	תאריך
	בינוני	חבלת חזה	1		קריסת תלולית עפר	10:10	14/03/2022
	בינוני	פלג גוף עליון	1		נפילה מגובה	11:58	13/03/2022
	בינוני	פלג גוף עליון	1		נפילה מגובה	10:09	13/03/2022
	בינוני	חזה וראש	1		נפילה מגובה	12:58	10/03/2022
	קשה	אגן וגפיים	1		נפילה מגובה	12:52	10/03/2022
	בינוני	חבלת ראש	1		נפילת חפץ כבד	11:43	8/03/2022
	בינוני	ראש וגפיים	1		נפילה מגובה	11:10	8/03/2022
	בינוני	יד	1		פציעה ממסור דיסק	16:10	7/03/2022
	בינוני	אגן וגפיים	1		נפילה מגובה	09:54	7/03/2022
	בינוני	גב, חזה, בטן	2		נפילת חפץ כבד	09:59	6/03/2022
	בינוני	ראש וגפיים	1		נפילה מגובה	09:30	6/03/2022
	בינוני	גפיים	1		נפילה מגובה	08:02	2/03/2022
	בינוני	גפיים ואגן	1		נפילה מגובה	12:12	1/03/2022
	בינוני	אגן	1		נפילת חפץ כבד	11:00	1/03/2022
	בינוני	יד	1		פציעה במהלך עבודה	12:42	24/02/2022
	בינוני	חבלת רב מערכתית	1		נפילה מגובה	15:01	23/02/2022

אירועים שפורסמו בדו"ח הקודם

	בינוני	חבלות בגפיים	1		נפילה מגובה	13:39	22/02/2022
	בינוני		1		נפילה מגובה	11:44	18/02/2022
1					נפילה מגובה		17/02/2022
	קשה	ראש	1		נפילה מגובה	13:15	16/02/2022
	בינוני	חבלות ראש וגפיים	1		נפילה מגובה	10:05	14/02/2022
1					נפילת חפץ כבד	13:17	13/02/2022
2				התקנת חלונות	נפילה מגובה	09:59	09/02/2022
		חבלות חזה ופלג גוף תחתון	1		פציעה במהלך עבודה	לא ידוע	09/02/2022
			1		נפילה מגובה		09/02/2022
		חבלת ראש	1		נפילה מגובה	11:56	07/02/2022

מס הרוגים	חומרת פגיעה	סוג הפגיעה	מספר פצועים	סוג העבודה	תיאור האירוע	שעת דיווח האירוע	תאריך
	קשה	חבלת ראש העובד מורדם ומונשם	1		נפילה מגובה	07:49	06/02/2022
			1		נפילה מגובה	14:04	06/02/2022
	בינוני	חבלות גב ובטן	1		נפילת גובה	10:06	03/02/2022
	בינוני	חבלות ראש וגפיים,	1		נפילת חפץ כבד	14:29	03/02/2022
	בינוני	פגיעת יד	1	חיתוך מסור דיסק	עובד נחתך ממסור דיסק	16:29	02/02/2022
	בינוני	חבלות גפיים וגב	1		נפילה מגובה	11:47	01/02/2022
	בינוני	חבלת גב	1		נפילה מגובה	15:50	01/02/2022
	בינוני	חבלת חזה	1		נפילה מגובה	13:17	30/01/2022
1					נפילה מגובה	14:11	27/01/2022
	בינוני	חבלות חזה וגפיים	1		נפילה מגובה	09:13	26/01/2022
1	קל		1		קריסת תקרה	13:42	25/01/2022
	בינוני	חבלת ראש	1		נפילה מסולם	16:49	24/01/2022
1					נפילה מגובה	09:36	20/01/2022
	בינוני	חבלה בגפיים	1		נפילה מגובה		20/01/2022
	קשה	התחשמלות	1		התחשמלות	07:21	20/01/2022
	בינוני	חבלת ראש	1		נפילה מגובה	18:03	19/01/2022
	בינוני	חבלות גב וגפיים	1		נפילה מגובה	06:59	18/01/2022
	בינוני	חבלות ראש וגפיים,	1		נפילת חפץ כבד	12:54	18/01/2022
	בינוני	חבלת ראש	1		נפילה מגובה	12:56	18/01/2022
	בינוני	חבלת ראש וגפיים	1		נפילת חפץ כבד	10:38	17/01/2022
	בינוני	חבלות ראש וגב	1		נפילה מגובה	09:10	16/01/2022
	קשה	חבלת ראש וגפיים	1		נפילה מגובה	10:20	16/01/2022
	בינוני	חבלה בגפיים תחתונות	1		נפילה מגובה		13/01/2022
1					נפילה מגובה	07:25	12/01/2022
	קשה	פגיעת ראש	1		נפילה מגובה		11/01/2022
	בינוני	חבלה רב מערכתית	1		נפילה מגובה	13:32	11/01/2022

מס הרוגים	חומרת פציעה	סוג הפציעה	מספר פצועים	סוג העבודה	תיאור האירוע	שעת דיווח האירוע	תאריך
	בינוני	חבלות גב וגפיים	1		נפילה מגובה	15:56	11/01/2022
	בינוני	פציע בחזה	1		פציעה במהלך עבודה	11:05	09/01/2022
	בינוני	חבלה בגפיים תחתונות	1		נפילה מגובה	16:28	09/01/2022
	בינוני	חבלת ראש	1		פגיע מחפץ כבד	12:25	06/01/2022
	בינוני	חבלות ראש וגפיים	1		נפילה מגובה	11:08	05/01/2022
	בינוני	חבלת חזה וגפיים	1		נפילה מגובה	12:05	03/01/2022
	בינוני	חבלות גב וגפיים	1		נפילה מגובה	13:45	03/01/2022